

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartásai és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 80 fil.

Hirdetések elfogadtnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében, Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Általános Tudóstóló Hirdetési osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitltér petítora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

A szociális kérdés megoldásához.

A ki a szociális kérdés megítélésénél a civilizáció védőjének álláspontjára emelkedik: az belátja és elismeri, hogy annak megoldásához mindenképpől emberszeretettel áthatott szív szükséges. És aki itt orvos lenni akar, annak nem szabad csak az emberek hemzsege tömegét látnia, hanem ezen tomboló sokaságban meg kell ismernie az egyes individuumokat — bajaikkal, szenvedéseikkel együtt. Komolyan, higgadtan tekintetbe kell vennie az emberi szenvedélyeket s ezek befolyását az emberi szívre, na a kapitalizmus jelenségeit észleli; másrészt pedig higgadtan, komolyan meg kell fontolnia a helyzetet, ha a nyomor kunyhóba s a bűn barlangjaiba leszál.

Mindenütt munkában találja ugyanazon daemonokat; de azért kétségbeesnie nem szabad. Mert tudatára jön annak, hogy ezen emberi ellévedéseknek torrása nem az emberi természettel veleszületett rossziaságban keresendő.

Sőt ellenkezőleg arról fog meggyőződni, hogy ugyanazon daemon vezérli a duszadag ember aranyban vágkáló kezét és a tévutra vezetett vagy kétségbeesett nyomorultat is, ha a duszadag munkaadót, vagy nagybirtokost lelővi vagy leszurja. És meg fog győződni arról, hogy a szivtelenség az egyik oldalon, egyúttal szülőanyjává lett a kegyetlenségnek más oldalon. De meg fogja szerezni azon vigasztaló megőződést is,

hogy az emberi tévedések csak a legkevésbébb individuumnál érik el a teljes borzasztó kifejlődést.

Tiszában lesz a pártatlan megfigyelő aziránt, hogy csak az államnak s az államrendnek csak az szokott ellenszegülni, a ki kétségbeesik az iránt, hogy az államtól magazámára valami üdvöt és segítséget várhasson; belátja, hogy a fenálló intézményeknek és rendnek felfogatását és bukását csak az óhajlja, a ki az ezen fenálló rendtől önmaga részére legkisebb előnyt sem vár; szóval, a kinek nincsen veszteni valója.

Végre pedig teljesen és egészen azt a lesújtó igazságot fogja beismeri, hogy azon individuumok összességének kiket a negyedik osztályrendnek gyűjtőnév alatt szoktunk egybefoglalni — tényleg nincsen veszteni valójuk, ha a dolgok és viszonyok mai fejlődését tovább is megengedjük. És midőn ez a negyedik osztályrend fenyegető karját a fenálló társadalmi rend ellen emeli: mégsem akarja elhinni azt, hogy ezen ütésével saját érdekeit is kárcatja.

Ilyen gondolkodást, ilyen eszmémennetet ébreszt lelkünkben a szociális problémának ezen megítélése; s ez lesz utolsó következménye, hogy azáltal fogalmát nyerjük a magasabb államszervezetnek, államéletnek.

És micsoda az, a mi annyira fenyegetve és veszélyeztetve van a proletariatus támadása és revolúciója által?

Ez — az állam! Vagyis: összege min-

den szellemi s anyagi érdekek, minden társadalmi, politikai és művelődési állapotnak s rendnek, melynek az a hivatása, rendeltetése, hogy az embereket főleg erkölcsileg s anyagilag tökéletesítse, s így a legnemesebb célok elérésére alkalmassá és képessé tegye.

Ez a proletariatus által fenyegetett államnak feladata, hivatása. És ha az állam teljesíti e feladatát, akkor hivatva is van s képes is lesz arra, hogy a szociális problémát valóban megis oldja.

Ezen állam kénytelen a mai szociális élet formát beteg jelenségnek tekinteni, s mint olyan ellen küzdeni; és pedig azért, mert az a morális fejlődést zavarja.

Az igazán művelt emberek, a tudósok nem tekinthetik feladatuknak és hivatásuknak azt, hogy a szocializmus uszályhordozóivá váljanak, míg csak annak képviselői az államról való fönt meghatározott magasabb fogalomhoz nem emelkednek; és míg az anarchizmus, sőt a kommunizmus elveit és törekvéseit közvetve vagy közvetlenül, szándékosan vagy öntudatlanul támogatják s elősegítik.

Cselkó József,

KÜLÖNFÉLEK.

— Városi rendkívüli közgyűlés roll folyó hó 23-án délután 3 órákor Csáktor-

TÁRCZA.

A hol nem szeretnek.

(Vége.)

Másnap Irma eltűnt a házból. Rátosy Kálmánnak, mikor a dologról hírt adtak az öreg annak, egy arcizma se rándult meg. Csak azt mondta:

— Velem erről a leányról többet ne beszéljétek.

Szentírás volt a családban Rátosy Kálmán szava. Senki sem merte előtte Irmát említeni. Félév múlva híre jött, hogy Irma színésznővé lett, családi nevét egy másikkal cserélte fel és már is sikerei vannak a színpadon. Erre a híre aztán az egész család lemondott Irmáról. Színésznő a Rátosy családban! mely Róbert Károlyig viszi fel őseit, s melynek egyik tagja testőrkapitány volt Mária Terézia udvarában — még gonbolatnak is kellemetlen. Az egész család vakon követte büszke nemes atyjuknak tanát a gazdag házasságról és a születési előjogról — Irmát, aki oly súlyosan szegte meg a családi tradíciókat, kitörtölték szívkükből. Még a leányok is.

Kinos hangulatban kezdődött az ünnepi vacsora. Senki sem mondta, de mindegyiknek lelkében feléledt az eltaszított nővér. Valjon milyen karácsonya lehet annak a szerencsétlennek?

Hirtelen kinyílt az ajtó. Az ins jött be zavarodott arczeal, izgatottan jelentette: — Csongor Ibolya kisasszony.

A bejelentett már ott állt az inas háta megett. Magas, éfekteke szemű, halvány arcza hölgy volt. Nagyvilági eleganciával volt öltözve, fellépése és tartása már messziről elárulta, hogy olyan nő, a ki megszokta a tömeg kíváncsi szemét.

Csongor Ibolya neve nem volt ismeretlen Rátosyék előtt. Ahogyan ismerte azt a nevet minden újságolvasó ember. A főváros egyik elsőrangú színpadán tűnt fel ez az új csillag, a legjelesebb drámai művésznők között említették.

Egy pillantás és valamennyien felismerték a jövevényt. Irma volt.

A színésznő gyorsan végignem a szobán, az asztalnél állt meg, az öreg nemest előtt.

— Eljöttem — karácsonyra, mondta egyszerűen.

S lehajította fejét, állt, mint egy bűnös, aki ítéletét várja. Szép keskeny könybe borultak s égő, esedéklő pillantást vetett atyjára. A szeméivel mondta, hogy a szülői, a testvéri szeretet, a hon-

vágy hozta haza, a gyötrelmes, égő vágy az otthon után, mely minél inkább benne vagyunk az élet forgatagában, annál tisztábbnak, annál kedvesebbnek tűnik fel előttünk.

Lángba borult Rátosy Kálmán arcza. Remegve emelte fel a kezét, mintha az ajtó felé akarna mutatni, de a csontos, kegyetlen kéz visszahullott. Ércetlen hangon felelte: — Itt csak mi ölnék ünnepet.

A kitagadott leány széjjelnézett a testvérek nagy társaságában. Azok merően ültek ott, mint a szobrok. A nővér tekintetét elkerülték. Jégréteg ülte meg a szíveket. Egyedül Piroska könyezett, de ő is elfordította a fejét.

Irma letérdelt.

— Atyám, mindig azt hittem, hogy nem vétettem ellened, mindig azt hittem, hogy nekem van igazam, de most megtörök. Bocssám meg. Elhagytam a szülői házat, de nem hoztam szegényt a család nevére, becselettem makulátlan, mint a mikor elmentem innen. Színésznő lettem, a siker és dicsőség az én pártomra állott, a nagy városban, a hol annyian vannak a nem-közönséges emberek, ezrek lelkesednek művészetemért. De mit nekem a dicsőség, mit nekem a jólét, boldogtalanná tesz s vágy a szülői ház után és tetűtánnad, a ki egykor olyan jó voltál hozzám! Hogy eljött a karácsony, nem tudtam ellenállni a

Ferencz József keserűvíz az egyedüli elismert kellemes ízű termézetes hashajtószer.

nyán. E közgyűlés tárgyai voltak: I. Polyák Mátyásnak távesen kirólt 5 kor. 90 fillér pótdíjja leiratni határozatolt. II. A »csáktornyavideki takarékpénztár« által a jelenlegi népiskola épületének bérbevévéására és átalakítására tett ajánlatot a közgyűlés nem fogadta el, miután véleménye szerint örökkeladás esetében az épületért nyerhető vételár a községe nézve mint törzsvagyon sokkal előnyösebbnek mutatkozik. Ennek fogva a bérbeadás helyett a nevezet épületnek nyilvános árverés útján leendő örök eladását határozta el és erre nézve az 1886. évi XXII. t. cz. 110. §-a értelmében végleges határozathozatalra jogosító közgyűlés határidejűl az 1903. év január hó 26. napját tűzte ki. III. Miután a fő-utca több háztulajdonosa a villámvilágítási vezetékeknek házaikra erősített vastartályokon való elhelyezését nem hajlandók megengedni, tehát a képviselőtestület a mult hó 10-én hozott határozatát megváltoztatta, és a villámvilágítási vállalatnak megengedi, hogy a vezetékeket kifogástalan minőségű és befestendő oszlopokon helyezhesse el. IV. Elhatározza végül a képviselőtestület, hogy miután a város tulajdonát képező, dravaszentmihályi telekjegyzőkönyv 17/b hrsz. a. foglalt szántóföldje alig néhány korona haszonbért jövedelmez, örök áron pedig elég jól eladható, ezt nyilvános árverésen eladja s a vételárt törzsvagyonként kamatoztatja.

— **Előléptetés.** Szalay Géza kotori délvasuti hivatalnokot a déli vasut igazgatósága ellenőrré léptette elő s egyuttal Piszlot Jenő ideiglenes minőségű hivatalnokot véglegesítette.

— **Eljegyzés.** Dr. Szege Hugó volt csáktornyai jelenleg felsőpulyai kir. aljárásbíró eljegyezte nagybátsi Bátsmegyey József kedves leányát, Gizella kisasszonyt Felső-Pulyán.

— **Számtalan elismerő levél** és hirtve orvosok ajánlják, hogy vérszegénység, agyalkór, mell-tüdőbaj, gyöngeség, skrofulózis és hasonló bajok elhárítására és kellekzésük meggátolására fölülmulhatatlan jó szer a Zoltán-fele csukamájolaj. Kellekmenten szaga, íze nincs, miért gyermekek valamint felnőttek szívesen veszik be. Nagy táperejénél fogva kiváló erősítő és könnyen emészthető szer. Üvege 2 kor. a gyógytárakban.

— **Kitüntetés.** Budapestről írják a kö-

vetkezőket lapunknak. A »Muraköz« olvasó közönségét bizonyára érdekelné fogja az a hír, hogy Muraköz jeles születettének, Tóth Tivadar honvédelmi miniszteri osztálytanácsosnak a honvédelmi igazgatás körülfeladatit fardhatlan buzgalmu szolgálataiért Ő felsége a III. osztályú vaskorona rendelt adományozta. Egy hosszu és eredményes tisztviselői pályá nyerte ezzel legfelső helyről méltó jutalmát, melyet neki a magyar-horvát katonai szótár szerkesztése körül valóban hiánytóló működéséért úgy a magyar, mint a horvát közvélemény már régen megítélt.

— **Elveszett nyakláncz.** Schvarcz Antalné csáktornyai lakós f. év október 5-én elvesztett egy 180 kor. értékű nyaklánczot s azt semmiféle utánjárás után sem tudta feltalálni, míg végre decz. 20-án megtudta, hogy elvesztett nyakláncza Mayer Ödön alsólendvai órásnál van. Ugyanis a nyaklánczot Belső Juli alsólendvai születésű csáktornyai cseléd az izraelita templom előtt seprés közben megtalálta, (bevallás szerint) s azt Marton Annának 14 korona értékű ruhahemüért oda adta. Utóbbi pedig Mayer Ödönnek eladta 50 koronáért. A bíróság a becsületes megtalálót letartóztatta.

— **Zsebelés.** A folyó hó 13-án tartott drávavásárhelyi országos vásáron Zsin Károly letenei lakós zsebéből Tóth Péter csavargó cipészességét kilopta 23 kor. 84 fillér középpénzt. De rajta vesztett, mert Zsin észrevette az idegenben kotorászó tolvajt s azt megfogta és átadta a csendőrségnek. A zsebmetsző eleinte tagadott, de tagadása mit sem használt mert megtalálták nála a 23 kor. 84 fillért s így letartóztatták.

— **A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének** igazgató-választmánya f. hó 13-án tartotta első ülését Budapesten a Közlekek új épületeknek tanácsstermében a tagok nagyszámu részvétele mellett. Az ülésen, melyen gróf Zselénski Róbert elnököl, számos nagyfontosságú kérdés került napirendre. Így véglegesen megállapította a választmány az egyesület alapszabályait és azokat a belügyminiszterhez felterjeszteni elhatározta, kiegészítette választmányát s a taggyűjtési mozgalom megindítására határozatokat hozott. Ezen ülésen választották meg dr. Drucker Jenőt az egyesület igazgatójává és dr. Kövessi Ferenczet egyesületi titkárrá. A jövő évben tartandó kiállításra nézve abban történt megállapodás, hogy or-

szágos kiállítás ne rendezessék, de Kismarton városában tervbe vett regnicoláris borászati kiállítás támogatását az egyesületi választmány szívesen elvállalja. Több fontos indítvány tárgyalása után a választmány azon biztos reménnyel oszlott szét, hogy hazánk minden számottevő szőlőbirtokosát rövidesen tagjai sorában fogja üdvözölhetni.

— **Nemes emberbarátok.** Örvendetesen gyarapszik azon nemesszüvű munkaadók száma, a kik saját költségükön biztosítják cselédjeiknek a munkáspénzár áldásait. Ujabbán két ilyen emberbarátnak áldozatkészségéről kaptunk hírt. Báró Biedermann Rezső értesítette az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár igazgatóságát, hogy szentgáli uradalmának mindazon gazdasági cselédjét, a kik az ő szolgáltatásban már egy esztendő elöltöltöttek, első csoportbeli tagokul beiratja a pénztárra s tag-sági díjakat saját pénztárából fizeti. Deutsch Zsigmond, herceg Eszterházy uradalmának főberlője hasonlóképen arról értesítette az igazgatóságot, hogy bérzsgadásának mindazon cselédjét, a kik már 5 év óta szolgáltatásban állottak, szintén saját költségére beiratja a munkáspénztár tagjai közé.

— **Drágább lesz az utazás.** Január elsőjén új személy- és podgyász díjszabás lép életbe a magyar államvasutakon. Ebben az új tarifában legfontosabb az, hogy az eddigi zóna-díjszabást megváltoztatták, a zónarendszert megretormálták, vagyis nevezük nevén a gyermekek: az utazást megdrágították. Eddigi a távolsági forgalomban tizenegyet vonalszakasz volt, ezután tizenhat lesz. Az új 15-ik zóna 301 kilométerrel kezdődik s 400 kilométerig tart, a 16-ik zóna pedig 401 kilométertől bármely távolságig. Az árak pedig úgy alakulnak, hogy a két utolsó zóna a személy- és gyorsvonatoknál egyaránt az első kocsiosztályban 3 koronával, a második osztályban 2 koronával, a harmadik osztályban pedig 1 koronával drágul. Az új besorolás szerint tehát a személyvonatokon a 15-ik zóna ára: 21, 14 és 9 korona, a gyorsvonatokon: 27, 18 és 10 korona, a 16-ik zónában a személyvonaton 24, 16 és 10 korona, a gyorsvonaton 30, 20 és 21 korona.

— **A baromfityesztés a legjövendőbb foglalkozás.** Olvasva a mult évi hivatalos statisztikai kimutatást, láthattuk, hogy hazánkban a lefolyt évben 72 millió korona értékű baromfit vittek ki. Tehát a kivitt és a külföldi nagy piacokon értékesített baromfiakért, tojásért és tollért több pénzt kaptunk, mint a kivitt buzatermékekért! Ki hitte volna csak pár év előtt is, hogy baromfityesztésünk oda fog fejlődni, hogy ősi foglalkozásunk legszámottevőbb termelési ágában levő kivitelünket pénz értékben túl fogja szárnyalni? Pedig ez így van, ez megdönthetlen tény! A kereslet pedig a baromfi és ezek termékeit képező élelmi és használati cikkek iránt folyton fokozódik, a mi annyit jelent, hogy baromfit okszerűen tenyészteni, egy meghatározott és jól átgondolt irány szerint, minden kapkodás és kísérletezés mellőzésével, igen érdemes, sőt a legjövendőbb foglalkozás.

— **A magas husáraknál** a takarékos gazdasszonyra felette hálás feladat kevés kiadással jó izletes levest és ételeket készíteni. Ezt legjobban a már régóta jól bevált Maggi izesítővel érheti el. Maggi izesítője párrallan a maga nemében. Néhány csepp-sok árt az iznek — a levesekhez, mártásokhoz és főzélékekhez találásnál hozzátevé ezek izét egy pillanat alatt megjavítja. A jelen-

vágnak, hogy haza jöjtek egy napra, karácsony este. Aztán megint visszamegyek. Azt hittem, csak nincs köből a szivetek, azt hittem, nem halt ki a szülői szeretet . . .

Görösök zokogásba fultak az utolsó szavai. A nagy teremben perczegek semmi nem hallatszott, csak szivettépp asszonyi sirás.

Az öreg Rátósy végre megszólalt. Már nyugodt volt, az arca mintha köből volna faragva.

— Nekem csak három leányom van. A negyedik meghalt. Gyermekeim ismeritek ezt a hölgyet? Azt mondja, hogy az én leányom, a ti véretekből való vé. Ismeritek?

Irma felpattant. Odarohant legidősebb bátyjához s megragadta a kezét.

Bátyám! Édes bátyám!

— Csak voltam, kisasszony, szólott ifjabb Rátósy Kálmán hidegen.

Mint a szedett szarvas, úgy kereste a kitagadott leány testvéreit tekintetét. S ahol egy buzditó pillantás, egy bátorító szó.

Rátósy Irma pillanat alatt Csongor hóllyává változott. Leirhatatlan pillantással mérte végig a családot, felemelte a fejét s lassu léptekkel ment ki a szobából.

A küszöbnél visszafordult.
— Szivtelenebbek vagytok mint ostobák. S eltűnt most már igazán örökre.

Odabent a nagy teremben vigan pattogott a tűz, barátságos fényt hintett a csillár, de akik alatta ültek, azok némák voltak és mogorvák.

Lenn az ablak alatt megszólt a betlehemesek éneke.

Megszólított Krisztus a szeretet Istene!
De ők odabent a diszes, gazdag házban a szeretet ünnepe-n a szeretet torát ültek.

Lenn a ház előtt becsapódik egy bérkocsi ajtaja. Az elegáns, szép hölgy, a ki beszállt sürgelton kiállta ki a kocsiának.

— A vasut állomáshoz! De gyorsan hajtson! — Visszahanyatlik a kocsi párnáiba. Behunyja szemét s feltűnik előtte a ragyogó, fényes színház, diadalnak szintere. Ember emberhátán szorong, diszes, illatos tömeg, mely elragadtatással ünnepli az ő nagy művésznőjét. Taps és éljen vihar zúg az illatos levegőben s 6 boldogan hajlong a virágokkal borított színpadon.

A kocsi nagyot zökken s a hölgy felriad álmódzóságából. Sűrű sötét feketeség borítja a megfagyott világot. Irma kitekint az éjszakába s fardradtan sóhajta:

— Sirbolt!

Erdösi Dezső.

legi magas husáraknál sok ember kénytelen volna az üdítő huslét nélkülözni. — ha nem lehetnének Maggi bouillon tokjai, melyekből csupán leforrázás által a legfinomabb husleves készíthető. Remeljük, hogy tisztelt olvasóink ezekből megfelelő hasznot fognak húzni.

— **Közgyűlés.** A csáktornyai kereskedelmi kaszinó f. hó 26-án tartotta tisztújítással egybekötött rendes évi közgyűlését. Megválasztották: elnökül Graner Miksa, alelnökké Rosenberg Lajos, pénztárnokká Rosenberg Rezső. Választmányi tagok lettek: Kohn Hermann, Heinrich Miksa Hirschmann Leo, Strahia Ferencz, Weisz Miksa.

— **A szegzárdi Ferencz közkórházban** létesített bábaképző intézetnek 1903-ik évi tanfolyama február hó 3-án veszi kezdetét, mely tanfolyamban résztvenni óhajtok 1903. január hó 30-áig jelentkezhetnek személyesen vagy írásban okmányok beküldése mellett a kórház igazgatóságánál. A felvételhez szükséges okmányok: 1. Keresztlevel. 2. Erkölcsei és illetőségi bizonyítvány. Husz évnél fiatalabb nők semmi esetben, negyven évnél idősebbek pedig csak azon esetben vehetők fel, ha mint községi- vagy közbábák, illető hatóságai által küldetnek be. A hallgatók kötelesek az intézetben lakni s ellátási költségeiket — havonként 16 koronát — a kórház gondnokságánál havonként előre megfizetni. Ezen összeg szegényebb tanulóknak elengedtetik. Vizsgadíj 40 korona, mely összeg megfizetése alól szegény és szorgalmas tanulók felmentetnek. Kötelesek ezenkívül a hallgatók a tankönyvet saját költségükön megszerezni. A tankönyv ára 4 korona. A tanfolyam tartama öt hónap; az előadások magyar és német nyelven tartanak. A tanfolyam bevégeztével vizsgálat tartatik s azok, kik annak sikeresen megfelele- nek, az egész országban érvényes oklevelet nyernek; az oklevél kiadása előtt azonban kötelesek az előírt baba eszközöket maguknak beszerezni. — A szegzárdi Ferencz közkórház igazgató főorvosa.

IRODALOM.

— **A magyar nemzet,** melynek főszerkesztője Jókai Mór a költőfejedelem és Bekicsi Gusztáv a legnagyobb magyar publicista, felelős szerkesztője Adorján Sándor, az új év alkalmából új előfizetést hirdet. A lapot felesleges újból olvasóink figyelmébe ajánlani. Politikai iránya mindenki előtt ismeretes: a szabadelvű eszmék lelkes zászlóvivője és e zászló fennem lobogtatja hosszú évek óta. Vezércikkelyeit a főszerkesztőn kívül a legelső liberális publicisták írják. Összeköttesíti révén politikai híreit mindig az első forráshól kapja s értesítéseivel megelőzi az összes fővárosi lapokat. Tárcairovatát, melyben Jókai Mór írja legújabb műveit, elsőrangú szépirodalmi írók gazdagítják, újdonság rovata gazdag és élénk; színházi rovatát Keszler József a külföldön is szak-tenkintélynek elismert kritikus vezeti. Külön levelezőket tart Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban s Európa többi fontosabb politikai központjában. Ezért távirati és telefon-jelentése mindenkor gyorsak és megbízhatók.

— **Az eszlári vérvádról** szóló két kötetes óriási feltűnést keltő munkájával most készült el Eötvös Károly. E nagy szenzációt keltő művet, melynek bolti ára 12 korona, januárban teljesen ingyen kapja meg mindenki, aki most előfizet az „Egyetértés”-re (IV. Vármegye-utca 11). Előfizetési ár: év-

negyedre 10 korona, egy hóra 3 korona 60 fillér. —

— **A reklám.** A kereslet és kínálat leggyorsabb, legkényelmesebb és legolcsóbb közvetítője a hirdetés-reklám, mely előmozdítja a forgalmat, befolyásolja a versenyt és az árak alakulását. A hirdetés az anyagi siker kulcsa, mely ki tárja az üzletek és vállalatok kapuit a nagyközönség előtt; — egy hatalmas mágnes, mely a kereskedőhöz vonzza a vásárlókat. A reklám küvés hatása ép-oly befolyást gyakorol a kereskedelemre és iparra, mint a nap csodátevő ereje a növényzetre; tehát ép oly nélkülözhetetlen, mint gőz-gépnek a gőz, növénynek a víz, embernek a levegő. Állandó, észszerű és ügyes reklám-irozás — minden gyári — kereskedelmi —, ipari — vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme; dusan kamatozik és idővel a befektetett tőke ezerszeresét hozza meg. Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, meg-tudható az „ÁLTALÁNOS TUDOSÍTÓ” hir-detési osztályánál (tulajdonos LEOPOLD GYU-LA szerkesztő) Budapest, Erzsébet-körút 51. ahol kiváló szakértelemmel, felülmúlhatatlan pontossággal, odaadó felismeretességgel és nagyon olcsón eszközöket használt érde-teseket, reklámokat ígny az összes budapesti és vidéki, mint az összes külföldi lapokban.

— **A Kis lap** harmincz éves múltja után is olyan fürge és eleven, mint mikor Forgó bácsi az első sorokat írta beleje. Most is a régi lelkesedéssel végzi fontos tisztét: tanítja és mulattatja az edes magyar haza jövődobél reményeséit! A Kis Lap gondoskodik arról, hogy a vidám tréfa állandó helyet találjon hasábjain, hogy fiatal olvasó-ját rendszeresített ismeret-terjesztő köz-mény-nyekkel készítse elő a későbbi tanulmányok és az élet számára. E mellett gondot fog fordítani a Kis Lap a gyermekek kezi ügye-ségének fejlesztésére is, mert ma már általánosan az a tudat, hogy az élet nagy küzdő terén annál biztosabban állja meg helyét az ember, minél kisebb mértékben szorul ma-sok segítségére. A szep iránti érzés lejtés-tesének munkájából lékozott mértékben veszi ki részét a Kis Lap. Kivetszi részlet speciá-lisan ebből a szempontból készült rajzaiva és képeivel, melyek még egyrészt a gyermek képzelet- és gondolatvilágához fognak simulni, másrészt igaz magyar szellemnek hir-de-tőt lesznek. — A Kis Lap-nak azonban van még egy előnye: az, hogy a legolcsóbb mag-yar képes gyermekújság, a menyében előfi-zetési ára ¼ évre csak 2 kor. Nincs olyan szüle, a ki gyermekének ezt a szívet, lelket gyönyörködtető gyermekújságot meg nem szeretnének, mely jeler a legjobb karácsony-ajándékkal. A Kis Lap megrendelő címe: Kis Lap kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-út 54.

— **Uj napilap a fővárosban.** A fővárosban, mint nekünk írják, nagy érdeklődéssel nezezik egy új politikai napilapnak, a Magyar Világ-érthet megjelensé ele. Ez az érdeklődés érthető és jogosult. A Magyar Világ, melynek felelős szerkesztője Benedek Elek, a magyar irodalomnak ez a régi, ki-váló munkása lesz, december 20-án este jelenik meg először. A felelős szerkesztő köré sereglenek hazai újságrásunk igen jeles erői és kétség nem férhet tehát hozzá, hogy a Magyar Világ eleven, érdekes mó-don lesz szerkesztve, hogy tartalomilag ez a lap magas színvonalon fog állani. A Magyar Világ lesz a főváros legolcsóbb napilapja, mert az előfizetési ára egész évre 8 forint, felévre 4 frt., negyedévre 2 frt., egy hóra

70 kr. Ez a páratlanul olcsó ár lehetővé teszi, hogy a legszerényebb viszonyok közt élő család is járathasson napilapot, amely igényeinek minden tekintetben megfelel. Mert a Magyar Világ nagy olcsósága mellett is a művelt közönségnek készül. Bátor szó-kimondás, erős nemzeti irány, a szó nemes értelmében vett szabadelviség, hamisítatlan demokrácia, a magyarság erősbödéseért, terjedéseért, az ország gazdasági érdekeiért és a nemzet igazaiért való küzdelem: ez a Magyar Világ programja. Kerülni fog ez a lap minden botrányhajhászt, minden izé-isteleniséget, léhaságot, úgy, hogy a szó tel-jes értelmében a családok lapja lesz. A Magyar Világ kiadóhivatala, mely Budapes-ten, a VI. ker., Váci-körút 23. sz. alatt van, kívánatra készséggel küld mutatvány-számot. A Magyar Világ este jelenik meg s így már másnap reggel az ország legtáv-olabb fekvő helyeiseiben is ott van.

— **Alig van irodalmi vállalatunk,** amelyről oly elismeréssel szólhatnánk, mint a Magyar Bazáról, a magyar uri családok legkedveltebb divatlapjáról. A M. Bazár közel negyven év óta a legelső helyet foglalja el a magyar divatlapok közt s ma már oda fejlődött, hogy a gazdag külföldi irodalom ha-sonnemű termékeivel kiálta a versenyt. M. Bazár mint divatlap megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a hölgyközönségnek, családoknak és iskoláknak, mert gyorsan és válogatva ismertet meg a divat-nak legújabb alkotásaival, tudósítja mindenről, ami Párisban, Londonban a divat terén történik. Fi-gyelme kiterjed a fehérmű- és gyermekruha-di-vaatra is, a mellett a nőknek legkellemesebben szó-rakoztató foglalkozásához, a kézimunkához szebb-nél szebb mintákat szolgáltat, ezekből is mindig a legújabbakat. A lap előfizetői külön kedvezmé-nnyel nagyon olcsó mérték szerint készült szabá-sókat kapnak a lapból kiválasztott mérték szerint, a kézimunkához pedig megannyobított, színes rajzokat. Az Athenaeum ny. r. társulat, mint M. Bazár kiadója, ritka bőkezűséggel és áldozatkész-séggel szerzi meg a magyar nők legelőkelőbb di-vatlapja számára a szebbnél szebb színes mellék-leteket, amelyek közül, ha csupán a kalotaszegi lüzmesminták gazdag gyűjteményét említnék, máris eléget mondtunk, meg vagyunk győződve, hogy az eredeti magyar mintáknak televéltetése a magyar iparmunkákra is észrevehető hatást fog gyako-rolni és a M. Bazárt nélkülözhetetlenül tenni az iskolákban. A M. Bazár szépirodalmi része oly ki-tűnő, hogy magában is megálthatna, mint szépiro-dalmi folyóirat. Jó ízű, igazi előkelő hang jel-lennek. A lapnak gazdag tartalmán kívül még kü-lön regénymelléklete van, bekötésre szánt könyv-alaku formában. A lap előfizetői mindenkor bátran fordulhatnak kérdésekkel a szerkesztőköz-höz, minde-nre bő és tájékoztató választ kapnak. A magyar Bazár havonként kétszer jelenik meg, előfizetési ára ¼ évre 3 kor. Megrendelő cím: Magyar Bazár kiadóhiv. Bpest, Kerepesi-út 54.

— **A drágaság ellenmége.** Nehezék a megélhetési viszonyok, a kereset nem javul, a drá-gaság pedig remes módon növekedik. A jó család apának, a gondos báziaszónynak ezer bajt okoz: hogyan ossza be csekély jövedelmét és a vége mégis — akárhogy is számol, akármint is kupor-ozt — szomorú deficit. Ilyen körülmények közt megbecsülhetlen egy valóban megbízható, hű és okos tanácsadó. Ennek bizonyult „Háztartás”, a magyar gazdaszónyoknak ez a nélkülözhetetlen közönye, a mely Kürtlih Emilnő vezetése alatt (immár 8 év óta látja el az egész országra kiter-jedő olvasó közönséget) hasznos, jó tanácsokkal. A „Háztartás”-ból megtanulhatjuk, hogyan kelljen a meg-oly csekély jövedelemből is kényelmesen meg-élni, megtanít takarékosan főzni, takarékosan ru-házkodni, takarékosan gazdálkodni. Mindenre — a mi a háztartás körébe vá — van valami okos új mutatósa. Tanácsol betegeknak, tanácsol a manáknak, tanácsol a kertészkedőknek, tanácsol a hiúknak és a százat megközelítő rovataiban minden rangú és rendű, izéű és módu, városi és falusi olvasó megtalálja a mire szüksége van. A Háztartás januárban lépi át a 9. évfolyam küszöbét. Előfizetési ára egész évre 12 kor., fél-évre 6 kor., negyedévre 3 kor. Az előfizetési di-jak a kiadóhivatalba Budapest, VII. Kerepesi-út 54. címzendők.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Marytala Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Sluzbeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Od gonjenja krav.

Imade iz švajcarijum obskrbljenih gospodarstvih, vu kojih švajcarije je taj cil, da čim više mleka dobiti more se. Vu takovoj švajcariji vnogo falinge zrokuje to, ako se vu onim istim vremenu više krav goni, ako se na jedenkrat na više kravah pokazuje nagon za pariti se i nje pod samca iliti bika pušćati, ar vu takovoj prilici onda počneju mleko najbolje menjkati, kad zanjega najveća potreboća biva i kada ravno onda nije mogućen gospodar tuliko mleka zmociti, da bi mogućen bil svoje kupce žnjim obkrbeti. Vu takovem položaju bivši gospodar tak si more pomoći, ako jednu stran brejih krav proda i mesto ovih s dojnimmi kravami nadomesti. Mi to je, da, takov način izdatke za sobum donášani poljeg toga i reskira, ar nezna gospodar, da kakova je ona kupljena stvar. Napokon na takov način vu činjena špekulacija gospodarar i tim terši takaj, da on od takove krave nebi se rad rešil, koja njemu vnogo hasna donáša. Radi toga gospodar nerad proda svoju kravu i rajši ako i kvara spoznava, mleko pomenkava. Da se svih ovih nevugodnih zrokov i nepravilic mentuje, jeden francuzki gospodar je na svojoj švajcariji ovak postupal ako njegovja koja krava vu takovim hipu bi se gonila, da bi neprikladne letne dobi skotila, onda nju ne pusti pod bika, nego tri dni zvan navadne krme, svaki dan pet litri s prazenom zobjum hrani i to na dva hipa polovicu vu jutro, drugu polovicu pako na večer, po takovim načinom prestane onda one krave volja za pariti se. I tak postupa i na dalje, dotčas, doklam krave za skotili prilicno vreme ne dojde. Onda nju pusti da se slobodno goui, S takovim postupanjem jako malo imalo je takovih krav, kojim iz prazena zob parenja nagon nebi prekratila. Skoro navek hasni ovo postupaoje. S takovim načinom tak si onda pomaže, da njegovih krav najveća stran po letu kotiju, kada se njegovi kupci od vekše strani vu kupeli, ili budi po drugih mestah baviju onda se ne trebujie toliko mleka, kak na primer vu jesen i vu zimskem vremenu.

Ovo postupanje vu njegovem gospodarstvu za veliku prestimanje drži. Iz jedne strani zato kajti na široki fundament je položena njegovja švajcarija, koja neprestanoma vnogo mleka daje bez toga da bikada svojem kupcom drugoga mleka pretrucan bil dati jedino kak koje iz znjegove švajcarije dohadja. Iz druge strani zato čini voliku prestimanost na ovakov način činjene njegovog postupanje, kajti ako prem telice neodhranjuje, pak ipak zato jedino samo normandiansku i švajcarsku marlu, iliti krave drži, od kojih se niti ne odreće, doklam njihovo zdržavanje naplaćeno bude.

Osobito samo iz švajcarskoga tak zvano švajci marhu prestimava, koju leži moguće je izdržavati i svojum krmom hraniti i koja nije tak cartljiva, kak normandianska, da tim i dražeša je takaj. Obodvoji rasu radi dobroga mleka drži.

— Svakojački da i za hasna stran drži pred očima svojima ovaj modern i spameten gospodar, i kak prostim i malim dugovanjem uređuje švojih kravah parenosti nagona, ako se on vu nedotičnim vremenu pokazuje.

K. H.

Kaj je novoga?

Sreća vu nesreći.

Motišan Gabor iz Madaraša stanovnik od mlatenja mašine kuritelj još vu septembru mesecu je nesrećno obhodil, mašina mu je levu ruku zevsema van izpuknula i vu takovim položaju bivši za tri dni bil je i vumerl, malo decu i svoju ženu je vu velikoj nevojlji ostavil. Nego nevojlja je na hitrom bila nadomešćena, ar je na hitrom bila nadomešćena, ar je gospodar Motešan Gabora kakli svoje družinice pri težački peneznici dal je assekurirati i zvan toga kakli kuritelj je takaj bil asskurirani, vu ime ove duplišne assekuracije je sad njegovja žena iz težačke pečeznice dobila 800 korun za podnešenu smrtnu nesreću, koje peneze od direktije tajnik tekućega meseca 7-ga dneva sam bil je predal siromaškoj vdovici Begyeš Mihalya nyirbeltečkoga stanovnika gospodarstvenoga slugu pako je jedna greda s nenada se bilo na njega porušila, on je takaj smrt moral podnesti, ovoga nesrećnoga slugu vdovica pako iz iste one peneznica dobila je 400 korun za podporu. Po takovim načinom težačka peneznica ima vu obilnosti priliku plemenite svoje dužnosti zvršavati.

Imenuvanje.

Vu Čakoveckem kotaru po premešćenju na izpraženo mesto za kraljevskoga podstona Njegovo Veličanstvo je Bertin Agostona Veliko Kanižkog kr. pravdenog stola notariuša imenuval.

Prestanek keha.

Vu Čakoveckem kotaru tak zvana nevojlja kehljivost je prestala, zato od višešega poglavarstvo dopušćeno je, da iz čakovca, i takaj iz celoga kotara od 23-ga decembra počemši konjska marha se opet slobodno pošilja vu tudje orszage.

Kaštilja.

Vugrincses Rudolf zbog onoga gresnoga čina, kojega minuće meseca 27-ga dneva nad Fridl Janoš čakovskim velike oštarije oštarijašem, kad ga bil vumeril, sad

sad vu četrtke veliko kanižki kr. pravdeni stol drzal je suda svrhu njega. Vugrincses se skrušeno valual, na on nije hotel Fridlina vmoriti, nego samo njega raniti. Pravdeni stol je pelnajst svedokov izpatal koji iz vekše strani na njegovu stran valovali jesu. Ubojstvu je velikoj srditosti vu naglosti zrokuval. Vugrincses Rudolf je sud anda na jedno i pol leta dni na rešt odsudil. Proti ovomu sudu tak kraljevski fiškal, kak takaj ubojnika Dr. Brod Tivadar njegov branitelj apelirali jesu. Kada su suda Vugrincsesu bili razvestili omedleu se bil zrušil na zemlju.

Kvara čineći potres.

Audišan jeden ruskoga orszaga varas kak iz Taškonda telegrafiraju vu porušenu leži. Okolo 150 ljudi zvekšinom najviše dece je preminulo, do 350 pako je težko ranjenih postalo. Osim 900 državnihi zidinah i drugih 150 hiž je takaj sporušeno. Okolo Audišan okolice takaj jesu vnogo kvarovali.

Zežgano dčete.

Velika nesreća se pripetila Budapešti vu Peterdi vuliće pod 36 hižnim broja tjanu. Jednog kvartuinika, po imenu Engel Sandora žena je dobro zakurila vu peći. Po nesreći je nekak iz žnje iskra puknula, koja iskra vužgala je po imenu Margarete njezine 5 letošnje kćerke opravicu, koje taku s plamnom počea goriti. Engelnica je taku na pomoć pritekla svojemu detetu, iz kojega opravicu doli spotrgala, nego onda već telo njezino sve je bilo s težkim žgećinu ranami ranjeno, od kojih omedlena težala je na podu. Vu toj prilici mati takaj je više zgećim ranam bila povdana. Vumirajuću malu pucicu sad roditelji pri svojum stanu vraćuju.

Smrtnost.

Baumhach Frigyeša, Svete Helenskog oštariša i njegovu familiju je žalostna nesreća postigla, njegovja čerka Bohin Janoša tuvaruša vu 28-oj letnoj dobi po dugem betegu tekućeg meseca 14 dneva je iz ovoga sveta preminula. Sprevod njezin sa 15 dneva s velikom žalostjom obdržaval. — Reiner Annica iz medjimurja devojčice sad vu Bacs Petrovoszelu stanujuća ovog meseca 6-ga dana vu 16 letnoj dobi je vumrla. Tak zagod preminuću je ravno pred nekulikim tjedni kak bil njezino venčanje zdržavalo se bilo, nemila smrt iz ovoga sveta pozvala. Ova preminuta bila je Kramarič Imbrija našega domorodca i Bacspeetrovoga sela občinskog notariuša i njegove gospe, rođjene Terboz Katarine bližešnja rođakinja i odhranjikinja. Sprevod se s velikom žalostjom 14-ga bil obdržaval. Naj počivaju vu miru!

Jabuka daleko opadne od svojega drevca.

Vu Nevjorku, jedna čisto mala iliti nizka puca i jeden dečko tak zvani cverglini — ako jednoga ober drugoga postaviju, nisu višei od dva metra i dvadeset centimetrov — stupili jesu vu zakonski stališ. Obodvojica je su od jednoga cirkusa društva člani. Ovaj mlad mladoženja, komu je Crkvi majur ime, se vu Nevjorku narodil i sad je dvadeset i tri letnjak. Zaručnice pucje ime pak je Robinzon koja iz Čikage zleženica izhaja. Mladoženja, skupa s zaručnicom od petdeset i tri funtov vage imaju. Spomenka vredno, da zaručnice mati je go-ljatu spodobnoga narastja žena, železne kar-rike moguća je tak pretrgnuti na dvoje, kak tko drugi slamnatu betvu. Svojom pesnicom pako veliko kamenje drobi pred na cirkusu spravljenim puku na njezove velike dopadnosti. Cirkva majora otoc do 150 kil važe. Iz toga se vidi, da jako daleko opala je ja-buka od svojega stebila.

Veliki ogenj vu Beču.

Vu Beču još do sada po nezatih zro-kov veliki ogenj je nastu vu Sottenringu Deutš Marica tkalečkoj fabriki, koj je svu njegovu robu uništal i na ostala druga nje-gova stanja prek prešel takaj, gde njemu takajše velikoga kvara zrokuval je. Poljeg onoga mesta dve vure dugo nije moguće bilo hoditi. Za reda obdržavanje soldati su morali van rukovat. Kvara više do tristo jezer korun činiju.

Hosta jesem živel.

Kun Istvana vurarica žena, s kojom je on već dvadeset le vu zakonskim stališu živel, ove dane je nekam bila izniknula iz doma. Izgubljena žena ostavila je doma jed-noga lista, vu kojom sledeća napisala je svojemu mužu: »Živela jesam već dosta na zemlji, bolje bude meni pod zemljom. Pusti mi tam počivati!»

Naglo preminul je.

Sugar Bodog upeštanski fiskal medju svojemij prijatelji veselo je sprevaljal sad ne davno jednoga večera. Samo na jedenput mrtvobledi poslana i doli se bil srušil iz stolca. Na življenje su ga već ne mogli pre-buditi, ar doklam je doktor došel, već je mrtev bil. Srčni žlag ga trefil.

Gde nema rešta.

Dakle takvoga mesta ima takaj? Ima verek i to je jeden prestimani otok tako zvani Island otok. Ovdj nema rešta, kajti nema takvoga zločinca, kojega bi zatvoriti potrebno bilo. Kroz jezero let samo dvoja kradljivost se pripetila na tim poštuvanja vrednim otoku. Medju ovimi dvemi krad-ljivci samo jeden je bil zleženik iz onoga mesta. Nečurno je vladala njim nesreća, žena njegova je beteguvala, deca pako gla-duvala jesu i on jednu vkradne, da deca njegova od glada nepogineju. Nego ovo nje-govo činjenje bilo se zeznalo i kaštiga nje-gova sramota bila je. Drugi kradljivec, je ravno ni bil iz onoga mesta zleženik nego se doselil tamo, on je takodjer ovcu vkral, neg ni samo jednu, nego sedemnajst, ali njeja je ni siromaštvo nagnulo na vrehotu. Ovoga nato bili jesu odsudili, da vkradje-noga blaga vrednost nadomesti, svoju hižu i zemlje sproda i nek se odnaša iz otoka, ako je njemu život njegov drag. I odnesel se odonul Naravski, da suda ima vu iz-landskom otoku takaj, nego samo polgars-

koga. Najvišeši sud je kopenhagaiski prav-deni stol, ar Izland otok k Daniji spada. Još jedno mesto ima, gde nema rešta. Ovo je k Lipori otokom spadapiči tak zvani Pa-nariš otok. Na ovom otoku prošnjaka takaj nepoznaju.

Jeden nori ali anarhišta.

Iz Pariza došavši telegram javi da re-darstvo ove dane prijele je jednoga človeka po imenu Študna, koj sebe za austrijanskoga zleženika bil imenuval, da je anarhišta i na-odredjenje njegovih pajdasov nakanil je ob-činškoga društva prezidenta vmoriti. Veliki sudec s penskim tolnačnika pomoćjum po-sluhnul je Štundu. Tak se vidi da je nori ar neprestanoma glasi, da ima on jedno čudnovite tele vračivo, s kojom vladarci moreju se obraniti svoje življenje. Sad bude previzitran Študna, da vidiju, vu kakovem položaju stoje njegovoga razuma okolnosti,

Mrzla hiža — badava lapor.

Za zmrznuti je zima. Još duša naša iztrpeće, kada moramo na nalu vucicu iti. Gori si potegnemo od našega zimskoga ka-puta golera i glavu našu tak si skrijemo vu njega, da od obraza našega nema, da se vidi van nekuliko i tak rekuć bežuć pašćimo se, da čim prije pod krov dospemo, gde prijateljna topla hiža čeka na nas. Vnogo ima takovih, vnogo jezer se najde takovih vu glavnim gradu Budapeštu, da neznaju, kaj je to topla hiža, ar nemaju si zakaj kupiti drv, niti pako lapora. Drago blago je ovo obodvoje, osobito sad vu ovoj sjutoj zimi, kada njihova cena povekšava re Odkud da vzeme na ova dugovanja si-romaški človek penze, koma da na jest-vinu i na svakdašnje održavanje samo jedva i to po tenkoma zmoci more? Joželvaroš, demokrata društvo genulo je nato, da vu ovoj ljutoj zimi poljeg njegove mogućnosti varaša najsiromaškeše ljudi badava pripr-avno je laporom podupirati. Zato pozivlje one siromake, koji lapora badava dobiti ze-ljiju, da tekućega meseca od 19-ga dana počemši navek med jednom i dvemi vura-mi po poldan nek se javiju vu Joželvaroš Demokrata društvo mesto ovo društvo za jedno obraća se glavnog grada poštuvanim občanom, da svojni filleri nesretnim si-romakom na pomoć pritečuju. Podeljeni dar od društva kvietiram budu.

Zaljubljeniki.

Iz Satoralja-Ujhelja žalostnoga glasa javi telegram. Jeden zaljubljeni par je sa-moubojstvu bil podveržen. Ujj Sandor er-dobegyeinski podnotariuš, Ujj Istvan refor-matuškoga ešperesa sin nema dugo vre-mena, da je vu zaručništvo stupil sa Szé-Margit iz Olaszliszke navučiteljicom. Već zdavanja dneva takaj su bili odredili i kak se bilo vidilo, njihovomu blaženstvu nije bilo nikakove zapreke. Tim strahoviteši glas bil je, koj od toga dal glasa, da Ujj Sandor vu Olasz Liszki najprije strelji svoju zaruč-nicu, poslje pako proti sam sebi obrne oružje. Da zaradi česa jesu ovo učinili, javi telegram, da je nepoznato samo to je is-tinsko, da s privoljenjem obodviuh povdali se jesu smrti.

Pogibeljno deždjovje.

Doklam pri nas grozna zima vlada, dotčas vu Talijanskem orszagu spuša se iz neba visine pogibeljno deždjovje. Iz Ka-tanije telegrafiraju, da poradi velikih dešd-jov vu Leone Fortebana nekuliko hiž se hilo zrušilo, pet ljudi je postalo ranjenih,

modju kojemi jeden je velikim računom od-vrzeni postal. Iz Kap Ljarije pako takvoga glasa javiju: da poradi sinoga dešdja vu Girasuleju sest i vu Tortolibu tri hiže iz-rušile jesu. Galstona okolici orane zemlje sve pod vodum stojiju.

Vu predalnici.

Iz Beregsasa pišeju, da vu mirućem tjednu jednog poljedolškog gospodara hiži, gde su pri hiži konoplje bili sušili, iz peći je jedna iskra konoplje vužgala. Tövös Ist-vana troja deca težke zgeče rane morala su Irpeti. Decu jesu oslobodili iz ognja i sad vu špitalu vraćiju nje, nego da bi vu življenju ostali, malo je ufanja.

Samoubojni notariuš.

Iz Szabadke telegrafiraju, da Manoj-lović Istvan bivši varaški notarijuš vu glavu se bil strelil i vu onim hipu je vumerl. Ve-liju, da je ubojac uredno življenje vodil. Jed-en sinek i jedna kćerka tuguje zz njega. Vu Szabadki veliki glas je nastal tomu.

Z A B A V A

Pohištva.

I.

Dorogai Doronghy Gábora ministerials-koga podtajnika okolo devete vure vu jutro preko čele noći po veselim zabavljanju li-stonošca potkranje vratih prebudi od najsl-ajšega jutrašnjega sna. Ako nit nebi bil vi-del s pošarskim stemplinom potvrđenoga lista, po duhi bi bil spoznal, da iz Kisdo-ronga kao od svojega rodnoga mesta sela je došel.

Dragi njegov otec mu piše:

»Sad bi već vreme bilo, da bi je-denkrat spameten postal. Ipak je već to pre-već, kaj delaš? Nemrem te već održavati s penzi. Kad sam tuliko star bil kak sada ti, sam već familie otec bil. Nego tebi uvék sa-mo po hurmastoći hodi tvoja pamet. Doj-dući tjeden gori dojdju szentgali Gaalos An-drašovi vu Peštu. Pristojalo bi se onda, ako okolo Zsazse malo bi se obračal. Jako spa-metna i fina puca. Jedino dete. Izvan toga jezero mekot zemelj i t. d.

»Za istiau to bi dobro bilo. — Zihalo se Gaboru, kad ležeć vu postelji pročitalj je lista. Zatim se obrne na drugu stran, pak si duže počiva.

S ovim svojim mišljenjem se stoprav onda bolje bil bavil, kada za nekuliko dan-ov posle je tam sedel vu tak zvane kafane Pannonia vrtu naproti mudre oči imajuće gospodičine, vu kojoj gostioni, tak zvani gla-soviti Radics cigani svojmij najlepšimij mag-jarskimij notamij druztvu zabavljali, stari Lja-šlos Endre pako jednu flašu šampaniera za drugom dal je bil nositi. Gabor je med ja-picom i mamicom sedel Lépe Zsazse suseds-tvu pako njegov kolega Kendreő Imre si bil mesto zavzel. Bili su zvan toga još dru-gi tri mladi ljudi. Dva su bili juratuši i o-simtoga jeden kadét. Ovi su bili Kendreő Galos i Doronghy familie rodjaki. Od ovih se dakle ni tak jako bil bojal. Tim vekau skrb mu zavdaje Gáboru Kendreő Imre. O-va svojimij crnkastimij brkamij gizardva mla-dić, se jako zafano s Zsazsom spominal, i Bog zna, kajkakove tvoj povolnije reći k ruži spodobne vu njezina mala vuhica je bil šepetal, kad je već druztvo od dugo traj-ne zabavi preko mere došlo. Zsazsa se c-brne prama Gaboru pak mu veli:

»Kaj tebi fali, da se tako kiselo držiš? Vu malim rodbinstvu su si bili.

Gabor se oseguri, pak njoj taj odgovor dade.

— Od Imbria se bojim.

— Nato počeli su se svi smejati.

— Je, tak je to? . . . No dakle hodi sedni si poljeg mene na dugu stran.

— Nego sad me anda zabavljaj! Nego onda već ni moguće bilo zabavljati, ar su svi govorili. Stari Gaalos je već stoput pitaj cigane, kak je bilo? Z nova! Nego nikaj ne trpi naveke. Kelner javi veselomu družtvu: Fajeramt, kaj horvatski tuliko znamenuje: »Ohadajte sad, nema ovdí svadbe!« Platili su i po malom odidu. Nego predi, kak bi se zevsema razstali, Kendreč Imre, kak da bi vu treznosti govoril, stupi k gospe Gaalošici:

»Milostivna Gospoja, ako Vas tim nezbantujem, dobil sam iz doma jedno malo svinjetine. Neg imam sreću sutra dan na na mali zajutrak.

Gospoja veli. Ja neznam, jeli bi to bilo dostojno, i tim se na svojega gospona ogle dne.

— Zakaj se nebi šikalo! Gaalos Endre, ogri! Kendreča tjednoga iz vrstnoga stodrag kušca prilipi na vusta. njegovoga.

Tam hoćemo svi biti.

— Dragovoljno primem celo družtvo. Vu nedelju itak nemoram iti vu službu.

Zsazsa se obrne k Gaboru, pak mu veli. Nego, da i ti dojdeš!

Cigani s Rákóczy maršom iz gostionu su nje sprevodili.

II.

Drugi dan okolo poldana Doronghy Gábora prestane oči i vusta gibanje, kad je stupil vu Kendreč Imre stan. On je bil vu tem mišljenju, da Imre takaj ima takovoga siromaskoga mesečnoga kvartera, kak on.

Nego se bil prekanil. Imre je tak lépo uredjenoga stana imal, kak kakov guder drugi veliki gospon. Imal je tri sobe takove, od kakovih je on nit ni bil senjal, da bi mogući bil imati, onda, kad žnjega istinski tajnik postane. Imal je jednu za spavanje, jednu za jestbinicu i jednu vizit sobicu. Stene njegovih sobah su najznamenitših slikah mnogo vredni kipovi kincili, poda pako dragocenjeni tepihi su pokrivali.

Već je onda celo družtvo skupa bilo, kad je Gabor došel. Kendreč Imre izvanreda ljubleni hižni gazda je bil. Svakomu je znal jednako po volji hoditi. Iz doma doblene svinjetine i zvan kolačov bilo tam sve, kaj kaj drugoga takaj, osobito, kaj je takovim potrebno bilo, koji su prije onu noć s punom glavom na počinek bili legli. Friška piva ostrige, heringi, pörkölt, hladnetina. Gabor je s jalnim okom bil gledal ovu veliku paradu. Kak pak, kad je videl, da inoš na srebernoj taci šampaniera okolo ponudja! Zsuzsa je takaj jako dobre volje bila od veselja, pograbi jednu od šampaniera napunjevu času, pak zavikne:

»Pozivi Bog našega hiže gospodarar!«

Potrkali su s kupicami i pili jesu Gabor lépo opravljenu Zsazsu svojim očima samo da ni pogotnul. Gospodičina pako dobre volje bivša, zapita, kad buš pako ti nas pozval k sebi?

Ov mladi človek se malo nasmije i veli. — Prosim te . . . Kada zapovedate?

Vu onim hipu na pamet mu dojde njegová nevoljna mesečna soba vu Budimu.

Njegovo pohištvo je bilo stalo od jednoga šćrbavoga vrča i poldruga kupice. Di-

van je bil preslonjen k jednomu stolcu, ar s jednom nogom je već davna nekoj one sobe stanovni gospon bil zakuril. One sobe steni su tulikajše i kipi bili. Medju ostalemi Petőfi smrt, i one hiže gospodarar slika, kad je pri soldatih kao stražmešter služil, osim toga, kajkakove druge malenkosti, koje je pred njim tamo stanujući nekoji gospon vu ime šest mesec pripadajućega kvartira bil pozabil. Gabor se ni jako dobro čutil kod Kendreč Imria zajutreku. Komaj je bil čekal, da odonud odide.

III.

Drugi dan zatim je od pune žalosti lista pisal svojemu otcu. Iz pisal je vu nebokrićeu svoju nevolju, prama Kendreča velikoga gospodstva bivanju. On nikak nije mogučen s Imriom se parati prama Zsazse mišlostivosti. Akoprem i Imre je samo takov podtajnik, kak i on. Imria otec takaj nema više zemelj, kak i mi. Dojdućega meseca nekoje dane Gjalosy opet dojdeju vu Peštu. Kak bi jako lépo bilo, da bi onda ja nje k sebi na malu večerju pozval.

Naravski, da bi vu ono vreme i ja takodjer imal vu redu uredjenoga kvartira iz svojim lastovitim pohištvo. Nego bez toga niti pomisliti ni moći.

Na to medju otcem i sinom živahua listomenjba nastane, na koje koncu vu jednim lepim jutrašnjim danu pošarski penezosec donesel je 3000 korun Gaboru. Njegov dragi otec pošila njemu za kupiti pohištva. Nek vidiju Galosy, da nit tebe je ni bila zvalila, kakova ptica!

Gdo je bil sretnesi, nego Gabor! Vu onim hipu taki si je bil naraćunal, kaj će si kupiti za onih 3000 korun. Vu svojim notisu si zabilježi dva garnitur lepoga pohištva, vno go cenjene tepihe, od svake vrsti lepih kipov, stola, stolce posteje i Bog zna, kaj sve drugo. Vu ministerumu, kad je bil vu službi, on dan poslje podne odlučí se, da dojdúci mesec vu Korut-vulici pogodi si kvartera, i njega s naraćunjenim pohištvo napuni. —

Znate li, sad je već vreme, da človek pametniji postane. Danas zutra se nadjam, da istinuti tajnik postane tu. Onda skrivoma potegne svojega notisa, kojega je bil nosil vu nurašnjem žepu poljeg slike lepe Zsazse.

Dosta je tomu, da ov isti dan na večer Gabor svojimi nekulikimi pajdaši ide vu jednu preštimatešu gostionicu na večerju. Čisto dostojanstvenu su se bili namestili vu kutu položenomu stolu. Gabor je jako premišljeni bil. Od drugoga dugovanja je nit ni premišljaval, jedino kak će svojega stana urediti. Žepi su mu puni bili od oglasov. Ne prestanoma je nje bil gledal. Čisto stihoma zvršili su poljeg dva kriglina pive svoju večerju, i odpraviju se proti domu. Gabor iz van sebe srdit postane, kad je jeden od družtva pajdaš zapovedal jednu flašu rizlinga donesti.

— No, čemu je sad ovo?

— No nemoj se srditi. Ovo na hitroma poprijemo, pak onda idemo.

Nego za jednom flašom vina dojde druga, tretja i deveta takaj.

Vinska jakost sretna mišljenja zavda njemu od njegove dojdúčnosti, osobito još k tomu kad ciganska banda njemu povoljne mile njegove magjarske note, počela je igrati. Na prvo vzeme svojega notisa i opet ga pregledava. Pomalo se bil stopil okolo vuh. Ejh! čemu meni stola, a čemu stolci i postelja? smeha vredno delo. Goloča itak

nebude pustila njegova gospa, da bi k meni došel na noćni stan!

Kelner! pet glažov šampaniera!

Naravski bilo je veselja. Njegovih pajdašov lica su rumeno crlena postala od veselja. Jeden i drugi počeli su ga tim veseliti, da:

— Hja! Lahko je takovomu, koj se tak bogato ženi.

Ovih pet flaš šampaniera je na hitro bilo minulo. Smeha vredno delo, pak čemu ni ja kupoval tak drage tepihe! Dobri budu od faleše vrsti takaj! Za ovim je još pet flaš šampaniera zapovedal. Nego kad je već i cigane k stolu odredil, na pamet mu dojde da Petőfy smrti pedujuća slika, nije ravno špota vredna slika. Ona čisto segurno ostati more. »Kajti je ov kip njegov bil. »Ako se mi baš izvidi, pak jednoga još k tomu kupim Denikve svojega notisa vno gokrat na prvo vzeme, i svigdar iz žnojega koja si je predi bil zabilježil, izbríše. A kad su već i cigani šampaniera pili, onda je već notis pun bil iz brisalkami. Polnoć je već davna minula, kad je Gabor neizmerno veliku sumu penez platil i metal ciganom. Naravski vu takovim položaju za dimo iti ni spomenka bilo. Na flaker su seli i dale odputovali. Već se jako počelo zoriti, kad su vu sedmu gostionu zabluditi, gde se svaki dan skup zestanu celoga varaša ciganske banda cigani. Prama jutro tam se navadno deliju med sobom po noći zasluženi penezi. Kod svakoga stola, se svaka druga banda delila. Gabor je vre onda ni bil znal je li dečko, ali puca? Jako veliko vitežtvo je grassalo vu njem.

Ajde simo cigan zapovedam ti?

No toga bilo vu obilnosti. Okolo trideset bilo ih tamo, svi su gori sposkakali blii. Nego Gabor je samo tak po priliki jednoga i drugoga zezral bit:

Ti buš igral! Pak ti! Pak ti! Vi drugi kušti!

Nehotomice svaki pozvali cigan je k drugoj bandi spadal. Nego zato su ipak s veseljem vu ruke prijeli svoje instrumente i počeli su igrati. Bili su med njimi dva s velikim bajzi, jeden od klarineta i jeden kontoraš.

Strašno je bilo poslušati, kak je ova četvorica igrala:

Gabor je zato ipak metal peneze kak pleve. Kelnerica frajla pako je ni vtegnula natakali vu kupice žganicu. Vre čisto beh dan nastal kad je Gabora jedan človek preko lancnatoga mosta bil prepelal. Ovoga je anda nadaril svojom zadnjom ban komu.

Predi neg bi gori bil došel na svoj stan zestane se iz jednim kućeberom.

Nekuliko drobnih penez je još imal vu svojem žepu, svoju bludnu dužnost poznaje tim je bil umiril, da je kupil od njega dva znamenite kupe . . . svakoga za trideset krajcarov . . .

Da mi nebu mogel moj starac reći, da sem sve peneze na nepotrebne stvari potrošil.

To je Gabora odkupljenoga pohištva pripećenje.

Po: **Gottier Lajos.**

— **M. F.** —

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

Árverési hirdmény.

A perlaki kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstárnak Kollarics István, Kollarics Elek és özv. Kollarics Józsefné szül. Lenácsics Ilona alsóhrászásni lakosok elleni végrehajtási ügyében 114 kor. 54 fill. tőke, s jár. valamint 3 k. 30 f. eszményi bélyeggel együtt 13 k. 30 f. árverési kérvényi költség kielégítése vegett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bíróság területén fekvő az alsóhrászásni 165 sztykben felvett 365/b hrsz. ingatlannak végrehajtást szenvedők nevében álló hányada ($\frac{1}{5}$) a Kollarics Lénárd alsóhrászásni lakos javára bekeblezett szolgálmi jog fentartásával 20 kor., a 194 sztykben felvett 115/2 hrsz. ingatlannak Kollarics Elek és özv. Kollarics Józsefné nevében álló hányada ($\frac{2}{5}$) u. azon szolgálmi jog fentartásával 78 k. az u. azon tjkvben felvett 1155/4 hrsz. ingatlannak u. ezeket illető hányada ($\frac{2}{5}$) u. azon szolgálmi jog fentartásával 78 k., a 196 sztykben felvett 316/b hrsz. ingatlannak u. ezeket illető hányad ($\frac{2}{5}$) u. a. szolgálmi jog fentartásával 96 kor. a 197 sztykben felvett 183 hrsz. ingatlannak u. ezeket illető hányada ($\frac{2}{5}$) u. azon szolgálmi jog fentartásával 94 kor. a 185 hrsz. ingatlannak u. ezeket illető hányada ($\frac{2}{5}$) u. a. szolgálmi jog fentartásának 61 kor., a 198 sztykben felvett 201 hrsz. ingatlannak u. ezeket illető hányada ($\frac{2}{5}$) u. azon szolgálmi jog fentartásával 177 kor. kikiáltási árban mint becsárban az

1903. évi jan. hó 21-én d. e. 10 órakor

Alsó-Hrászásni községházánál dr. Tuboly Gyula nagykanizsai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladalmi fog.

Venni szándékozók figyelemzetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10 %-a bánatpénz fejében leteendő

Csáktornyan, a Zrínyi
külvárosban ujonan be-
rendezett

olaj- és
szikvizgyár

eladó.

Bővebbet tulajdonosnál
Zelenkő Rezsőnél
Csáktornyan.

551 2-3

A Richter-fele
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házszer, amely már több mint 33 év óta megbizható beborzósulással kalmaztatik köszvényel, csúszal és megbálszeknel.

Intés. Silányabb utazatok miatt beviszási korlátokat legyünk és csakis eredeti üvegeket doborzókban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” szöveggyel felragadjunk el. — 50 f., 1 k. 40 f. és 2 k. kapható. Forraktar: **Török József** gyógyszerész Budapest.

Richter F. Ad. és tarsa.
1887. évi kir. udvari orvosi tanácsosok
Rudolstadt.

791 13-35

1029 és 1251 sz. 902.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. bíróság 1902. évi V. 527, 641 és 625 számú végzése következtében Rabenstein Ignác Juttenbergi és Zádrevcz Jakab polstrai l. javára Sostárics Dániel stridóni lakos ellen 316 kor. 60 f., 121 kor. 4 l., 21 k. 55 f. s jár. erejéig kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1700 k. becsült 2 kanca ló és 1 benzín motor az összes malmi felszerelvényeivel nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíró 1902. évi V. 527/a 685 és 641/a végzése folytán 316 k. 60 f., 121 k. 4 fill., 21 k. 55 f. és ezek járuléka erejéig Stridóni leendő eszközlésére

1902. évi december hó 31 napjának d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárban alul is el fognak adatni.

Csáktornya, 1902. évi decz. hó 18.

854 1-1

Hirdmény.

A szoboticzai régi 11 sztykv. alatti tehermentes telket téglapépületekkel, legelőjoggal és 3 hold szántófölddel szabad kézből eladja

Krályics

szelenczei plebános.

Oglas.

Da u Szobotici pod 11-ti gruntovničkim brojem grunt sa zidanim stanjem, gmajne jušom i 3 mekote oranice dobrovoljno trži bez svakoga terha

Králjics

Selnički plebanoš

852 2-2

Neumann Salamon sin Stefekov

se je preselil vu **Matijaševu hizu** na starim gruntu. — Tam bude magazine nadalje držal i svakovrstne **kože:** maršeče. telečje. kozine. ovčje, zajčeve. lisičje tvorčove. zatim **kosti. canjke. vojska i birsa** kupuval.

738 8-11

* * * * *

Bárminemü

könyvkötészeti munkákat

elvállal és gyorsan készít

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkötészete
Csáktornyan.